

STORTINGET

Representantforslag 153 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen og Sofie Marhaug

Dokument 8:153 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Jørgensen og Sofie Marhaug om å forby energiintensiv utvinning av kryptovaluta i Norge

Til Stortinget

Bakgrunn

Kryptovaluta har meget høye utvinnings- og transaksjonskostnader som krever svært mye energi, og står globalt for store CO₂-utslipp. Datasentre for kryptoutvinning krever mye areal, og komponentene som brukes, er avhengige av mineraler og ressurser hvis utvinning fører med seg klimagassutslipp og naturødeleggelse.

Det meste av kryptovaluta, blant annet den største valutatyppen bitcoin, utvinnes, eller mines, gjennom «proof of work»-metoden. Programvare bruker energi på å løse komplekse matteproblemer, og den første datamaskinen som finner løsningen på problemet, tildeles valutaenheter.

Siden verdien av en valutaenhet kan være svært høy målt i ordinær pengeverdi, ønsker flere og flere å utvinne kryptovaluta – her spesielt bitcoin. Når flere konkurrerer om å mine den samme valutaenheten, blir mattestykkene mer detaljerte, og det krever mer energi å komme til riktig måltall. Selve utvinningen skaper ingen reell verdi utenom å være et bevis på hvem som har brukt mest energi på å løse problemet.

Utregninger fra University of Cambridge beregner at kun utvinning av enheten bitcoin årlig bruker 12684 terawattimer energi, omtrent like mye som hele Norges

årlige strømforbruk. I dag anslås det å finnes over 10 000 forskjellige typer kryptovaluta.

Den ekstremt energiintensive utvinningen gjør at tilgang på rimelig strøm til datasentre er en forutsetning for at kryptoutvinning skal være lønnsomt. Utvinnere av kryptovaluta ser mot land med tilgang på billig fornybar energi, og man ser en pågang for å få etablert datasentre for kryptoutvinning i Nord-Norge og Sverige.

Det svenske finansstilsynet og miljødirektoratet har omtalt utvinning av kryptovaluta som en trussel mot klimamålene i Parisavtalen og ber EU innføre forbud mot den mest energikrevende utvinningen. I Kina ble et forbud mot kryptoutvinning og -transaksjoner vedtatt sommeren 2021.

Utvinning av kryptovaluta er avhengig av fellesskapets ressurser gjennom bruk av energi og infrastruktur for å utvinne enheter til et parallelt valutasystem som gir lite tilbake til fellesskapet, og som vanskelig kan påvirkes eller kontrolleres demokratisk.

Energiproduksjon vil alltid ha konsekvenser for arealbruk, infrastruktur og naturmiljø, og energi må derfor forvaltes og brukes på en gjennomtenkt og fornuftig måte. Fornybar energi bør brukes til å styrke kompetansesearbeidsplasser og industri, til å skape velferd og til å kutte klimagassutslipp. Det er behov for en politikk som sikrer at datasentre brukes til samfunnsnyttige formål, ikke til å utvinne kryptovaluta.

Energiintensiv kryptoutvinning vil bruke energi og infrastruktur som heller burde brukes til å styrke norsk fastlandsindustri. Med dagens usikre energisituasjon i Europa er det også helt uansvarlig å sløse energi på å utvinne kryptovaluta for å berike spekulanter og kriminelle.

Oppsummering

Utvinning av kryptovaluta er en trussel mot oppnåelsen av Norges klimamål og mot norsk fastlandsindustri. Utvinning fører ikke med seg noen nevneverdig samfunnsnytte, men bygger opp under et valutasystem utenfor demokratisk kontroll som legger til rette for skatteflukt, hvitvasking og kriminalitet.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen sette i gang et arbeid for å utrede et forbud mot storskala kommersiell kryptovalutautvinning.
2. Stortinget ber regjeringen snarest fremme forslag om å innføre full elavgift for datasentre som utvinner kryptovaluta.
3. Stortinget ber regjeringen arbeide internasjonalt i EU og FN for et forbud mot «proof of work»-mining av kryptovaluta og for regulering av transaksjoner av kryptovaluta gjennom et internasjonalt skatteregime.

18. mars 2022

Geir Jørgensen

Sofie Marhaug